Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (fjärde avdelningen)

den 29 juni 2016*

”EU-varumärke — Invändningsförfarande — Ansökan om registrering som EU-varumärke av figurmärket GROUP Company TOURISM & TRAVEL — De äldre icke registrerade nationella figurmärkena GROUP Company TOURISM & TRAVEL — Relativt registreringshinder — Tillämpning av nationell rätt — Artikel 8.4 i förordning (EG) nr 207/2009 — Bevis som styrker innehållet i nationell rätt — Regel 19.2 d i förordning (EG) nr°2868/95 — Bevisning som åberopats vid överklagandenämnden har inte beaktats — Överklagandenämndens utrymme för skönsmässig bedömning — Artikel 76.2 i förordning nr 207/2009”

I mål T-567/14,

Group OOD, Sofia (Bulgarien), företrätt av advokaterna D. Dragiev och A. Andreev,

klagande,

mot

Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO), företrädd av A. Folliard-Monguiral, P. Ivanov och D. Botis, samtliga i egenskap av ombud,

motpart,

varvid motparten i förfarandet vid EUIPO:s överklagandenämnd, som intervenerat vid tribunalen, var

Kosta Iliev, Sofia, företrädd av advokaten S. Ganeva,

angående ett överklagande av det beslut som meddelades av EUIPO:s fjärde överklagandenämnd den 2 juni 2014 (ärende R 1587/2013–4) om ett invändningsförfarande mellan Group och Kosta Iliev,

meddelar

TRIBUNALEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av ordföranden M. Prek samt domarna I. Labucka (referent) och V. Kreuschitz,

justitiesekreterare: handläggaren M. Marescaux,

med beaktande av överklagandet som inkom till tribunalens kansli den 1 augusti 2014,

med beaktande av EUIPO:s svarsskrivelse som inkom till tribunalens kansli den 11 november 2014,

* Rättegångsspråk: bulgariska.

med beaktande av intervenientens svarsskrivelse som inkom till tribunalens kansli den 7 november 2014,

med beaktande av repliken som inkom till tribunalens kansli den 25 februari 2015,

efter förhandlingen den 15 januari 2016,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

1 Intervenienten, Kosta Iliev, ingav den 13 februari 2012 en ansökan om registrering av EU-varumärke till Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO) i enlighet med rådets förordning (EG) nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om EU-varumärken (EUT L 78, 2009, s. 1).

2 Det sökta varumärket utgörs av nedanstående figurkännetecken:

3 De tjänster som registreringsansökan avsåg omfattas av klasserna 35, 39 och 43 i Niceöverenskommelsen om internationell klassificering av varor och tjänster vid varumärkesregistrering av den 15 juni 1957, med ändringar och tillägg.

4 Ansökan om registrering av EU-varumärke offentliggjordes i *Bulletinen för gemenskapsvarumärken* nr 72/2012 av den 16 april 2012.

5 Den 11 juli 2012 framställde klaganden Group OOD, med stöd av artikel 41 i förordning nr 207/2009, en invändning mot registrering av det sökta varumärket i dess helhet.

6 Till stöd för sin invändning åberopade klaganden nedan återgivna icke registrerade figurmärke som används i Bulgarien, Republiken Tjeckien, Ungern, Polen och Slovakien avseende tjänster som omfattas av klass 39:

7 Klaganden angav i sin invändning att företaget hade använt det icke registrerade varumärket sedan år 2003 avseende transporttjänster med buss i Bulgarien, Republiken Tjeckien, Ungern och Slovakien. Klaganden anförde att företaget genom en statlig licens hade trafikerat en reguljär busslinje mellan Sofia (Bulgarien) och Prag (Republiken Tjeckien) och inkom med flera handlingar till stöd för sin invändning.

8 Genom beslut av den 14 juni 2013 avslog invändningsenheten klagandens invändning och förpliktade företaget att ersätta kostnaderna i ärendet. Invändningsenheten fann i synnerhet att klaganden varken hade preciserat eller inkommit med bevisning avseende den tillämpliga nationella lagstiftning som klaganden grundade sin invändning på och enligt vilken användningen av det sökta varumärket skulle kunna förbjudas i de aktuella medlemsstaterna.

9 Den 16 augusti 2013 överklagade klaganden invändningsenhetens beslut till EUIPO med stöd av artiklarna 58–64 i förordning nr 207/2009.

10 EUIPO:s fjärde överklagandenämnd avslog klagandens överklagande genom beslut av den 2 juni 2014 (nedan kallat det överklagade beslutet). Överklagandenämnden fann att klaganden under invändningsförfarandet inte hade inkommit med bevisning avseende den tillämpliga nationella rätten. Överklagandenämnden erinrade om att det ålåg klaganden att åberopa och styrka att det i de medlemsstater som åberopats i invändningen fanns ett skydd för icke registrerade varumärken och en rätt att med stöd av dessa ogiltigförklara ett yngre varumärke eller förbjuda dess användning. Det ålåg även klaganden att till EUIPO inkomma med de tillämpliga rättsliga bestämmelserna så att EUIPO skulle kunna bedöma de särskilda villkor som föreskrivs i var och en av dessa bestämmelser.

11 Vad i synnerhet gäller det åberopade icke registrerade bulgariska varumärket, fann överklagandenämnden att de villkor som föreskrivs i regel 19.2 i kommissionens förordning (EG) nr 2868/95 av den 13 december 1995 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 40/94 om gemenskapsvarumärke (EGT L 303, 1995, s. 1) inte var uppfyllda, eftersom det i de handlingar som klaganden hade inkommit med under invändningsförfarandet inte fanns någon hänvisning till bulgarisk nationell rätt. Angående hänvisningarna till tre rättsliga bestämmelser i grunderna för överklagandet, fann överklagandenämnden att de hade inkommit för sent, eftersom rättsliga grunder ska anges inom de föreskrivna tidsfristerna under invändningsförfarandet. Fastställandet av grunderna för invändningarna kan inte skjutas upp fram till själva överklagandet.

12 Vad i synnerhet gäller artikel 12.6 i Zakon za markite i gueografskite oznachenija (bulgariska lagen om varumärken och geografiska beteckningar), vilken klaganden har hänvisat till i grunderna för överklagandet av den 16 augusti 2013, konstaterade överklagandenämnden att klaganden endast hade citerat lydelsen i artikel 12.1 i nämnda lag, utan att inkomma med den bulgariska originalversionen eller styrka att nämnda lydelse härrörde från en officiell och tillförlitlig källa. Överklagandenämnden påpekade dessutom – såsom även framgår av den förteckning som har rubriken ”Nationella rättigheter som utgör ’äldre rättigheter’ enligt artikel 8.4 i [förordning nr 207/2009]”, vilken bifogats riktlinjerna angående förfarandena vid EUIPO – att icke registrerade varumärken var skyddade i Bulgarien endast om de var välkända samt att klaganden i förevarande ärende inte hade åberopat att det äldre varumärket var välkänt.

13 Enligt överklagandenämnden var artikel 76.2 i förordning nr 207/2009 under alla omständigheter inte tillämplig i ärendet, eftersom blotta citeringen av några nationella bestämmelser – utan tydligt angivande av källan och utan ingivande av bestämmelsernas officiella lydelse – inte kunde utgöra omständigheter och bevis i den mening som avses i nämnda artikel.

Rättegångsdeltagarnas yrkanden

14 Klaganden har yrkat att tribunalen ska

— ogiltigförklara det överklagade beslutet, och

— förplikta EUIPO och intervenienten att ersätta rättegångskostnaderna.

15 EUIPO och intervenienten har yrkat att tribunalen ska

— ogilla överklagandet, och

— förplikta klaganden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

Huruvida den bevisning som lagts fram för första gången vid tribunalen kan tillåtas

16 Klaganden har i punkt 29 i överklagandet begärt att tribunalen på eget initiativ ska pröva den bevisning som klaganden åberopat, inklusive den ”kompletterande” bevisning som bifogats överklagandet.

17 EUIPO anser att den bevisning som avser de nationella bulgariska, tjeckiska, ungerska och slovakiska bestämmelserna (bilaga A 12 till överklagandet) utgör ny bevisning som inte har något samband med den bevisning som redan har åberopats. Denna bevisning bör därför inte tas i beaktande av tribunalen.

18 Vad gäller beslut nr 3170 som meddelats av Administrativen sad Sofia-grad (Förvaltningsdomstolen i Sofia, Bulgarien) den 12 maj 2014 (bilaga A 13 till överklagandet), har EUIPO hävdat att i och med att det beslutet åberopades efter det att det överklagade beslutet hade meddelats, så har det inget samband med saken i målet. Beslut nr 3170 saknar således betydelse i målet.

19 Tribunalen gör i denna del följande bedömning. Syftet med ett överklagande till tribunalen är att få till stånd en prövning av lagenligheten av överklagandenämndernas beslut i den mening som avses i artikel 65 i förordning nr 207/2009. Tribunalens uppgift är således inte att pröva de faktiska omständigheterna på nytt mot bakgrund av bevisning som för första gången har åberopats vid tribunalen (dom av den 19 november 2008, Rautaruukki/harmoniseringskontoret (RAUTARUUKKI),

T-269/06, ej publicerad, EU:T:2008:512, punkt 20, och dom av den 25 juni 2010, MIP Metro/harmoniseringskontoret – CBT Comunicación Multimedia (Metromeet), T-407/08, EU:T:2010:256, punkt 16).

20 Det följer visserligen av rättspraxis att det inte kan vara otillåtet vare sig för rättegångsdeltagarna eller för tribunalen att vid tolkningen av nationell rätt, till vilken det som i förevarande fall hänvisas i unionsrätten (se nedan punkt 26), vägledas av nationell lagstiftning, rättspraxis eller doktrin, eftersom det inte är fråga om att kritisera överklagandenämnden för att ha underlåtit att beakta de faktiska omständigheterna i ett visst nationellt avgörande, utan att åberopa avgöranden eller doktrin till stöd för en grund som avser att överklagandenämnden tillämpade en bestämmelse i nationell rätt på ett felaktigt sätt (dom av den 28 oktober 2015, Rot Front/harmoniseringskontoret – Rakhat (Macка), T-96/13, EU:T:2015:813, punkt 15 och där angiven rättspraxis). De handlingar där de nationella lagbestämmelserna finns angivna och som lämnats in som bilaga A 12 till överklagandet utgör emellertid inte nationell lagstiftning som kan vägleda tribunalen vid tolkningen av nationell rätt i den mening som avses i ovannämnda rättspraxis, utan nämnda handlingar utgör bevisning som syftar till att fastställa innehållet i tillämplig nationell rätt i den mening som avses i regel 19.2 d i förordning nr 2868/95 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 december 2014, CEDC International/harmoniseringskontoret – Underberg (formen på ett grässtrå i en flaska), T-235/12, EU:T:2014:1058, punkt 24).

21 Tribunalen finner under dessa omständigheter att de handlingar som åberopats genom bilaga A 12 till överklagandet och som nämns i punkt 17 ovan och vilka klaganden inte har åberopat under det administrativa förfarandet inte kan tillåtas som bevisning. Laglighetsprövningen kommer därmed att göras endast med beaktande av den bevisning som inkommit under det administrativa förfarandet och som ingår i EUIPO:s akt (dom av den 15 juli 2014, Łaszkiewicz/harmoniseringskontoret – Capital Safety Group EMEA (PROTEKT), T-576/12, ej publicerad, EU:T:2014:667, punkt 25).

22 Tribunalen kan av samma anledning inte beakta de i repliken angivna uppgifterna avseende villkoren för tillämpning av bulgarisk lagstiftning. Repliken innehåller nämligen uppgifter avseende den tillämpliga bulgariska lagen, vilka inte har åberopats under det administrativa förfarandet vid EUIPO.

23 Vad avser bilaga A 13 som innehåller beslut nr 3170 som Administrativen sad Sofia-grad (Förvaltningsdomstolen i Sofia) meddelade den 12 maj 2014, finner tribunalen att den bilagan ska tillåtas. Det beslutet avkunnades nämligen före den dag då det överklagade beslutet meddelades, men efter det att klaganden inkom med sin sista inlaga till överklagandenämnden; med hänsyn till att det förstnämnda beslutet meddelades en kort tid före det att det överklagade beslutet meddelades, går det inte att utesluta att klaganden inte kunde ha kännedom om nämnda beslut innan det överklagade beslutet meddelades.

Prövning i sak

24 Klaganden har åberopat tre grunder till stöd för sitt överklagande. Den första grunden avser åsidosättande av artikel 76.1 i förordning nr 207/2009. Klaganden har som andra grund gjort gällande åsidosättande av artikel 76.2 i nämnda förordning. Den tredje grunden avser åsidosättande av artikel 8.4 i samma förordning.

25 Med anledning av att de argument som klaganden har gjort gällande i samband med sina grunder sammanfaller, finner tribunalen det lämpligt att pröva dem tillsammans.

26 Innehavaren av ett kännetecken som inte är ett registrerat varumärke kan i enlighet med artikel 8.4 i förordning nr 207/2009 invända mot registrering av ett EU-varumärke om kännetecknet uppfyller följande fyra kumulativa villkor. Kännetecknet ska användas i näringsverksamhet. Det ska användas i mer än bara lokal omfattning. Rätten till kännetecknet ska ha förvärvats enligt unionsrätten eller

enligt lagstiftningen i den medlemsstat där detta kännetecken användes innan ansökan om registrering av EU-varumärke gavs in. Kännetecknet ska slutligen ge innehavaren rätt att förbjuda användning av ett yngre varumärke (dom av den 21 januari 2016, BR IP Holder/harmoniseringskontoret – Greyleg Investments (HOKEY POKEY), T-62/14, EU:T:2016:23, punkt 19 och där angiven rättspraxis). Dessa villkor är kumulativa, vilket innebär att en invändning som grundar sig på förekomsten av ett icke registrerat varumärke eller andra kännetecken som används i näringsverksamhet i den mening som avses i artikel 8.4 i förordning nr 207/2009 inte kan vinna framgång när något av dessa villkor inte uppfylls av kännetecknet (dom av den 30 juni 2009, Danjaq/harmoniseringskontoret-Mission Productions (Dr. No), T-435/05, EU:T:2009:226, punkt 35).

27 De två första villkoren – det vill säga villkoren avseende det åberopade kännetecknets användning och omfattningen därav, varvid kännetecknet ska ha använts i mer än bara lokal omfattning – följer av lydelsen i artikel 8.4 i förordning nr 207/2009 och ska därför tolkas mot bakgrund av unionsrätten. I förordning nr 207/2009 föreskrivs enhetliga normer beträffande användningen av kännetecken och omfattningen därav, vilka är förenliga med de principer som ligger till grund för det system som införts genom nämnda förordning (dom av den 24 mars 2009, Moreira da Fonseca/harmoniseringskontoret-General Óptica (GENERAL OPTICA), T-318/06-T-321/06, EU:T:2009:77, punkt 33).

28 Det framgår däremot av uttrycket ”om och i den mån det finns … tillämplig nationell lagstiftning om detta tecken” att de två andra villkor som anges därefter i artikel 8.4 a och b i förordning nr 207/2009 är villkor som föreskrivs i förordningen, men som till skillnad från de föregående villkoren ska bedömas med beaktande av kriterier som föreskrivs i den lagstiftning som gäller för det åberopade kännetecknet. Hänvisningen till den lagstiftning som gäller för det åberopade kännetecknet är fullständigt befogad, eftersom kännetecken som står utanför systemet för EU-varumärken enligt förordning nr 207/2009 kan åberopas mot ett EU-varumärke. Det är således endast med stöd av den lagstiftning som gäller för det åberopade kännetecknet som det kan fastställas huruvida nämnda kännetecken är äldre än EU-varumärket och om det kan medföra att det är motiverat att förbjuda användning av ett yngre varumärke (dom av den 24 mars 2009, GENERAL OPTICA, T-318/06-T-321/06, EU:T:2009:77, punkt 34). I enlighet med artikel 76.1 i förordning nr 207/2009 har invändaren vid EUIPO bevisbördan för att detta sistnämnda villkor är uppfyllt (dom av den 29 mars 2011, Anheuser-Busch/Budějovický Budvar, C-96/09 P, EU:C:2011:189, punkt 189).

29 Vad gäller tillämpningen av bestämmelserna i artikel 8.4 b i förordning nr 207/2009 ska det bland annat tas hänsyn till den åberopade nationella lagstiftningen och de domstolsavgöranden som meddelats i den berörda medlemsstaten. Invändaren ska på denna grundval visa att det ifrågavarande kännetecknet omfattas av tillämpningsområdet för den åberopade nationella lagstiftningen och att det ger innehavaren rätt att förbjuda användning av ett yngre varumärke (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 mars 2011, Anheuser-Busch/Budějovický Budvar, C-96/09 P, EU:C:2011:189, punkt 190).

Skyldigheten att styrka den tillämpliga nationella lagstiftningen

30 Klaganden har hävdat att överklagandenämnden, utöver artikel 12.6 i lagen om varumärken och om geografiska beteckningar, borde ha fastställt de nationella tillämpliga bestämmelserna.

31 EUIPO har gjort gällande att det var riktigt av överklagandenämnden att betona åsidosättandet av den skyldighet som föreskrivs i regel 19 i förordning nr 2868/95, enligt vilken invändaren, när det gäller en invändning som baseras på en äldre rättighet i den mening som avses i artikel 8.4 i förordning nr 207/2009, ska styrka den äldre rättighetens förvärv, fortsatta förekomst och omfattningen av skyddet för den rättigheten. Det följer av åsidosättandet av den skyldigheten att invändningen ska avslås i enlighet med regel 20.1 i förordning nr 2868/95.

32 I regel 19 i förordning nr 2868/95 föreskrivs följande:

”1. [EUIPO] skall ge den invändande parten möjlighet att lägga fram fakta, bevis och argument till stöd för invändningen eller att komplettera alla fakta, bevis och argument som redan har lämnats in enligt regel 15.3 inom den tid som [EUIPO] bestämmer och som skall vara minst två månader från och med det datum då invändningsförfarandet skall avses inledas …

2. Inom den tid som avses i punkt 1 skall den invändande parten också lämna bevis för förekomst, giltighet och omfattning av skyddet av hans äldre märke eller äldre rättighet … Främst skall den invändande parten lägga fram följande bevis:

…

d) Om invändningen baseras på en äldre rättighet i den betydelse som avses i artikel 8.4 i [förordning nr 207/2009], bevis på dess förvärv, fortsatta förekomst och omfattningen av skyddet för den rättigheten.

…

3. Den information och de bevis som avses i punkterna 1 och 2 skall vara på processpråket eller åtföljas av en översättning. Översättningen skall lämnas in inom den tid som gäller för inlämning av originalet.

4. [EUIPO] får inte beakta dokument och annat skrivet material eller delar därav som inte har lämnats in eller som inte har översatts till processpråket inom den tid som [EUIPO] fastställt.”

33 Enligt regel 19.2 d i förordning nr 2868/95 krävs det således – för att kunna invända mot registrering av ett EU-varumärke med stöd av en äldre rättighet – att invändaren till EUIPO ger in information som visar att denna uppfyller de villkor som uppställs i den nationella lagstiftning som invändaren har hävdat ska tillämpas och dessutom att nämnda invändare ger in information som visar innehållet i den nationella lagstiftningen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 oktober 2015, Маска, T-96/13, EU:T:2015:813, punkt 30 och där angiven rättspraxis).

34 Härav följer att det åligger klaganden, i sin egenskap av invändare, att till EUIPO inkomma med den information som visar innehållet i den nationella lagstiftningen. Då rättegångsdeltagarna inte har anfört något argument eller inkommit med någon bevisning i detta hänseende, är EUIPO således – i motsats till vad klaganden har hävdat – inte skyldig att på eget initiativ inhämta information avseende den tillämpliga nationella lagstiftningen.

35 Klaganden har till stöd för sin invändning åberopat ett figurkännetecken som används såsom icke registrerat varumärke i Bulgarien, Republiken Tjeckien, Ungern, Polen och Slovakien. Såsom framgår av punkt 7 i det överklagade beslutet har klaganden inkommit med flera bevis avseende användningen av det icke registrerade varumärket. Klaganden har emellertid inte gett in någon bevisning avseende den tillämpliga nationella lagstiftningen.

36 Detta var anledningen till att invändningsenheten avslog invändningen. Invändningsenheten påpekade även att det ålåg invändaren att till EUIPO ge in den information som visar innehållet i den nationella lagstiftningen, vilken gör det möjligt för denna att invända mot registreringen av ett EU-varumärke.

37 Vad gäller de äldre rättigheterna i den mening som avses i artikel 8.4 i förordning nr 207/2009, vilka baseras på icke registrerade tjeckiska, ungerska, polska och slovakiska varumärken, ska det konstateras att klaganden under det administrativa förfarandet inte anförde någon nationell bestämmelse ur dessa

medlemsstaters lagstiftning. Det var därför riktigt av överklagandenämnden att i punkterna 28–32 i det överklagade beslutet finna att klaganden inte hade styrkt innehållet i lagstiftningen i dessa medlemsstater och således att avslå den invändning som baserades på de äldre rättigheterna.

38 Vad däremot gäller den äldre rättighet i den mening som avses i artikel 8.4 i förordning nr 207/2009, vilken baseras på det icke registrerade bulgariska varumärket, ska det påpekas att klaganden i grunderna för överklagandet, vilka lämnades in till överklagandenämnden den 16 augusti 2013, hänvisade till tre bestämmelser i den bulgariska lagstiftningen, varav bland annat till artikel 12.6 i lagen om varumärken och geografiska beteckningar, i dess ändrade lydelse, enligt vilken en invändning kan baseras på ett icke registrerat varumärke som används i näringsverksamhet i Bulgarien.

39 Tribunalen ska – innan den bedömer huruvida klaganden har uppfyllt den skyldighet som följer av regel 19.2 d i förordning nr 2868/95 om att innehållet i den bulgariska lagstiftningen ska styrkas – pröva huruvida överklagandenämnden kunde beakta den bevisning som lagts fram för första gången vid nämnden.

Huruvida överklagandenämnden har möjlighet att beakta bevisning avseende den nationella lagstiftningen, vilken åberopats för första gången vid nämnden

40 Det var, såsom har påpekats i punkt 38 ovan, i grunderna för överklagandet som klaganden för första gången hänvisade till tre bestämmelser i den bulgariska lagstiftningen, varav bland annat till artikel 12.6 i lagen om varumärken och geografiska beteckningar.

41 Klaganden har inom ramen för sin andra grund hävdat att överklagandenämnden inte på något sätt var förhindrad att beakta den vid överklagandenämnden åberopade artikel 12.6 i lagen om varumärken och geografiska beteckningar. Klaganden stödjer i detta hänseende sitt argument på att överklagandenämnden har möjlighet att beakta omständigheter och bevisning som har åberopats för sent.

42 EUIPO har hävdat att överklagandenämnden kan tillåta bevis som åberopats för sent endast om det finns ”särskilda omständigheter” som kan motivera att klaganden har inkommit för sent med sin bevisning. I förevarande fall finns det emellertid inga omständigheter som skulle kunna hindra klaganden från att inkomma med den nödvändiga bevisningen avseende den tillämpliga nationella lagstiftningen. EUIPO anser dessutom att rättsfrågan huruvida bevisning som inte har åberopats i rätt tid ska beaktas endast uppkommer när det gäller kompletterande bevisning som endast syftar till att underbygga eller klargöra den bevisning som åberopats inom tidsfristerna.

43 I artikel 76.2 i förordning nr 207/2009 föreskrivs att EUIPO inte behöver beakta omständigheter eller bevis som part inte åberopat eller ingett i rätt tid.

44 Enligt fast rättspraxis följer det i detta hänseende av lydelsen i artikel 76.2 i förordning nr 207/2009 att parterna – som regel och såvida inget annat föreskrivs – har möjlighet att åberopa omständigheter och förebringa bevisning även efter utgången av de tidsfrister som gäller enligt bestämmelserna i förordning nr 207/2009, och att EUIPO inte är förhindrad att beakta omständigheter och bevisning som således har åberopats respektive ingetts för sent, det vill säga efter utgången av den frist som invändningsenheten har fastställt och, i förekommande fall, för första gången vid överklagandenämnden (dom av den 18 juli 2013, New Yorker SHK Jeans/harmoniseringskontoret, C-621/11 P, EU:C:2013:484, punkt 30, se även dom av den 11 december 2014, formen på ett grässtrå i en flaska, T-235/12, EU:T:2014:1058, punkt 44 och där angiven rättspraxis).

45 Genom att det i ovannämnda bestämmelse anges att EUIPO i ett sådant fall ”inte behöver” beakta sådana bevis tillerkänns EUIPO ett stort utrymme för att skönsmässigt besluta, med angivande av en motivering till sitt beslut, huruvida dessa bevis ska beaktas eller inte (dom av den 13 mars 2007, harmoniseringskontoret/Kaul, C-29/05 P, EU:C:2007:162, punkt 43, och dom av den 18 juli 2013, New Yorker SHK Jeans/harmoniseringskontoret, C-621/11 P, EU:C:2013:484, punkt 23).

46 I regel 20.1 i förordning nr 2868/95 föreskrivs visserligen följande. ”Om den invändande parten inte innan den tid löper ut som avses i regel 19.1 har bevisat förekomst, giltighet och omfattning av skyddet för hans äldre märke eller äldre rättighet liksom hans rätt att framställa invändningen, skall invändningen avslås som ogrundad.”

47 Av lydelsen i regel 50.1 tredje stycket i förordning nr 2868/95 framgår emellertid att om överklagandet gäller ett beslut av invändningsenheten, ska nämnden begränsa prövningen av överklagandet till de omständigheter och de bevis som läggs fram inom de tidsfrister som fastställts av invändningsenheten, såvida inte nämnden anser att ytterligare eller kompletterande omständigheter och bevis bör beaktas enligt artikel 76.2 i förordning nr 207/2009 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 3 oktober 2013, Rintisch/harmoniseringskontoret, C-120/12 P, EU:C:2013:638, punkt 31).

48 Domstolen har bland annat funnit att det kan vara särskilt befogat att EUIPO inom ramen för ett invändningsförfarande beaktar för sent åberopade omständigheter och bevisning när EUIPO anser dels att det som har ingetts för sent vid ett första påseende förefaller kunna få en faktisk inverkan på utgången i invändningsförfarandet, dels att det inte föreligger några hinder för ett sådant beaktande med hänsyn till på vilket stadium i förfarandet som denna bevisning har ingetts och under vilka omständigheter det har skett (se dom av den 3 oktober 2013, Rintisch/harmoniseringskontoret, C-120/12 P, EU:C:2013:638, punkt 38 och där angiven rättspraxis).

49 Överklagandenämnden fann i punkt 22 i det överklagade beslutet att hänvisningarna till tre bulgariska rättsregler i grunderna för överklagandet hade gjorts för sent, eftersom angivandet av rättsliga grunder ska göras inom de föreskrivna tidsfristerna under invändningsförfarandet. Överklagandenämnden anser att fastställandet av grunderna inte kan skjutas upp fram till själva överklagandet vid nämnden.

50 Den i regel 19.1 i förordning nr 2868/95 föreskrivna tidsfristen för att inkomma med den information som krävs enligt regel 19.2 d löpte ut den 13 december 2012.

51 Angående artikel 76.2 i förordning nr 207/2009 fann överklagandenämnden i punkt 25 i det överklagade beslutet att den under alla omständigheter inte var tillämplig, eftersom det inte fanns några ”omständigheter eller bevis” i den mening som avses i den bestämmelsen.

52 Vad för det första gäller EUIPO:s argument om att överklagandenämnden kan tillåta bevisning som lämnats in för sent avseende förekomsten och omfattningen av skyddet för den äldre rättigheten endast om detta kan motiveras av ”särskilda omständigheter”, ska det konstateras följande. Domstolen fann i sin dom av den 3 oktober 2013, Rintisch/harmoniseringskontoret (C-120/12 P, EU:C:2013:638, punkt 39) de facto att överklagandenämnden i förekommande fall ska använda sitt utrymme för skönsmässig bedömning restriktivt och kan godta ett för sent ingivande av bevisning endast om omständigheterna under vilka detta har skett kan motivera klagandens dröjsmål med att lägga fram den bevisning som krävs. Domstolen lade det förhållandet att klaganden ansågs ha känt till exakt vilka handlingar denna behövde ge in till stöd för sin invändning, eftersom handlingarna räknas upp noggrant och uttömmande i regel 19.2 a ii i förordning nr 2868/95, till grund för en restriktiv tillämpning av överklagandenämndens utrymme för skönsmässig bedömning.

53 I motsats till regel 19.2 a ii i förordning nr 2868/95 innehåller regel 19.2 d i samma förordning i förevarande fall emellertid inte någon noggrann och uttömmande uppräkning av de handlingar som ska lämnas in till stöd för en invändning som baseras på artikel 8.4 i förordning nr 207/2009. I

nämnda bestämmelse anges nämligen endast skyldigheten att inkomma med bevis på förvärv, fortsatt förekomst och omfattningen av skyddet för den äldre rättigheten i den mening som avses i artikel 8.4 i förordning nr 207/2009, utan någon närmare precisering.

54 I bilagan till EUIPO:s skrivelse av den 1 augusti 2012 – i vilken det bland annat anges att tidsfristen för att styrka förekomsten av de äldre rättigheterna löpte ut den 13 december 2012 – preciseras dessutom enbart, såsom även framgår av handlingarna i ärendet, att när en invändning baseras på artikel 8.4 i förordning nr 207/2009 ska bland annat innehållet i den nationella lagstiftningen bevisas.

55 I motsats till de omständigheter som var för handen i domen av den 3 oktober 2013, Rintisch/harmoniseringskontoret (C-120/12 P, EU:C:2013:638, punkt 39), ansågs klaganden i förevarande fall således inte ha kännedom om exakt vilka handlingar som klaganden behövde ge in till stöd för invändningen.

56 Tribunalen finner således att de villkor som följer av domen av den 3 oktober 2013, Rintisch/harmoniseringskontoret (C-120/12 P, EU:C:2013:638), inte är tillämpliga i förevarande fall, och att överklagandenämndens utrymme för skönsmässig bedömning inte ska användas restriktivt i fråga om möjligheten att beakta för sent åberopade omständigheter och bevis, vilken stadfästs i artikel 76.2 i förordning nr 207/2009.

57 Vad vidare gäller EUIPO:s argument om att frågan huruvida bevisning som inte har åberopats i rätt tid ska beaktas endast uppkommer när det gäller kompletterande bevisning som syftar till att underbygga eller klargöra den bevisning som åberopats inom tidsfristerna, påpekar tribunalen följande. De hänvisningar till tre bestämmelser i bulgarisk lagstiftning som klaganden inkommit med inom ramen för grunderna för överklagandet vid överklagandenämnden är under alla omständigheter inte helt ny bevisning och ska anses utgöra en del av den bevisning som syftar till att styrka förvärv, fortsatt förekomst och omfattningen av skyddet för det icke registrerade bulgariska varumärket. Viss bevisning som syftar till att styrka förekomst, giltighet och omfattning av skyddet för det icke registrerade äldre varumärket hade lämnats in – såsom även konstaterats i punkt 35 ovan – under förfarandet vid invändningsenheten (se punkt 7 i det överklagade beslutet).

58 I regel 19.2 d i förordning nr 2868/95 finns inte någon noggrann och uttömmande uppräkning av den bevisning till styrkande av förekomst, giltighet och omfattning av skyddet för en äldre rättighet i den mening som avses i artikel 8.4 i förordning nr 207/2009 som en invändare som åberopat en sådan rättighet ska inkomma med till EUIPO. Den relevanta nationella lagstiftningen kan således anses utgöra en del av den bevisning som kan styrka förvärv, fortsatt förekomst och omfattningen av skyddet för en äldre rättighet i den mening som avses i artikel 8.4 i förordning nr 207/2009.

59 Överklagandenämnden använde under alla omständigheter, såsom framgår av det överklagade beslutet, inte sitt utrymme för skönsmässig bedömning. Överklagandenämnden använde således det inte ens restriktivt. Nämnden konstaterade endast att hänvisningarna till nationella bulgariska bestämmelser hade lagts fram för sent och att fastställandet av grunderna för invändningarna inte kunde skjutas upp fram till själva överklagandet.

60 Vad gäller överklagandenämndens argument som angetts i punkt 25 i det överklagade beslutet och som EUIPO gjort gällande vid tribunalen om att enbart citeringen av bestämmelser i bulgarisk lagstiftning – utan tydlig angivelse av källan, utan citat av den officiella lydelsen och utan bevis avseende normernas förekomst – inte skulle anses utgöra en omständighet eller ett bevis i den mening som avses i artikel 76.2 i förordning nr 207/2009, finner tribunalen följande. Det argumentet saknar stöd och är dessutom uppenbart felaktigt. I artikel 76.2 i förordning nr 207/2009 föreskrivs nämligen att EUIPO inte behöver beakta omständigheter eller bevis som part inte åberopat eller ingett i rätt tid. Hänvisningen till bestämmelser i bulgarisk lagstiftning omfattas emellertid otvivelaktigt av den

bestämmelsen, vilken klaganden åberopat vid överklagandenämnden. Även om det antas att den hänvisningen inte räcker för att uppfylla klagandens skyldighet att styrka innehållet i den nationella lagstiftningen, ska överklagandenämnden likväl använda sitt utrymme för skönsmässig bedömning.

61 Således var det inte riktigt av överklagandenämnden att i punkt 22 i det överklagade beslutet, utan att ha använt sitt utrymme för skönsmässig bedömning, finna att hänvisningarna till tre bestämmelser i nationell lagstiftning hade inkommit för sent. Det var således fel av överklagandenämnden att inte använda sitt utrymme för skönsmässig bedömning och att på grundval av den motiveringen vägra beakta de hänvisningar till bulgarisk lagstiftning som åberopats vid nämnden. Härav följer att överklagandenämnden åsidosatte artikel 76.2 i förordning nr 207/2009 och regel 50.1 tredje stycket i förordning nr 2868/95.

Huruvida klaganden har uppfyllt sin skyldighet att lägga fram bevisning avseende den nationella lagstiftningen i enlighet med regel 19.2 d i förordning nr 2868/95

62 Klaganden har hävdat att det i det överklagade beslutet inte finns någon motivering som gör det möjligt att fastställa anledningen till att artikel 8.4 i förordning nr 207/2009 inte kan tillämpas i förhållande till det sökta varumärket, trots att klaganden åberopat bevisning avseende användningen av ett identiskt kännetecken jämte bestämmelserna i artikel 12.6 i lagen om varumärken och geografiska beteckningar.

63 Klaganden anser att det var fel av överklagandenämnden att finna att den nationella bestämmelse som klaganden hade åberopat, nämligen artikel 12.6 i lagen om varumärken och geografiska beteckningar, var tillämplig på välkända varumärken och hade ett samband med artikel 8.5 i förordning nr 207/2009.

64 Klaganden har vidare gjort gällande att överklagandenämnden – genom att göra en prövning på eget initiativ av den nationella lagen – kom fram till felaktiga slutsatser avseende omfattningen av nämnda lag, och således åsidosatte skyldigheten att på eget initiativ fastställa och strikt tillämpa den nationella lagstiftningen i medlemsstaterna, vilken stadfästs i artikel 76.1 i förordning nr 207/2009 och i domstolens praxis.

65 EUIPO har gjort gällande att det var riktigt av överklagandenämnden att betona åsidosättandet av den skyldighet som föreskrivs i regel 19 i förordning nr 2868/95, enligt vilken invändaren när det gäller en invändning som baseras på en äldre rättighet i den mening som avses i artikel 8.4 i förordning nr 207/2009, ska styrka den äldre rättighetens förvärv, fortsatta förekomst och omfattningen av skyddet för den rättigheten. Det följer av åsidosättandet av den skyldigheten att invändningen ska avslås i enlighet med regel 20.1 i förordning nr 2868/95 då den saknar stöd.

66 EUIPO klandrar – i likhet med överklagandenämnden – klaganden för att ha åberopat rättsnormer utan att varken ange den exakta källan eller citera den officiella bulgariska lydelsen, samt för att inte ha inkommit med ett utdrag ur *Darzhaven vestnik* (den bulgariska officiella tidningen), den officiella lagsamlingen, doktrin eller nationell rättspraxis.

67 Klaganden har, såsom redan har påpekats i punkt 38 ovan, i grunderna för överklagandet till överklagandenämnden, bland annat citerat artikel 12.6 i lagen om varumärken och geografiska beteckningar, i dess ändrade lydelse. Nämnda citering innehåller även en hänvisning till offentliggörandet i *Darzhaven vestnik* och dagen för bestämmelsens ikraftträdande, det vill säga den 3 oktober 2011. Det framgår av den bestämmelsen att ett varumärke – när en invändning har framställts av innehavaren av ett icke registrerat varumärke som används i näringsverksamhet i Republiken Bulgarien – inte kan registreras om ansökan om registrering av det varumärket lämnades in efter det att det icke registrerade varumärket började användas i näringsverksamhet.

68 Angående den information som avses i punkt 67 ovan erinrar tribunalen om följande. Överklagandenämnden fann att klaganden endast hade citerat lydelsen i artikel 12.1 i lagen om varumärken och geografiska beteckningar utan att inkomma med den bulgariska originalversionen eller styrka att nämnda lydelse härrörde från en officiell och tillförlitlig källa, samt att den bestämmelsen ansågs ha börjat tillämpas nyligen. Överklagandenämnden fann vidare – med hänvisning till den förteckning som bifogats till EUIPO:s riktlinjer (se punkt 12 ovan) – att icke registrerade varumärken var skyddade i Bulgarien endast om de var välkända, och att klaganden inte hade åberopat att det äldre varumärket var välkänt.

69 Tribunalen konstaterar för det första att det varken i förordningarna nr 207/2009 och nr 2868/95 eller i rättspraxis fastställs på vilket sätt innehållet i den nationella lagstiftningen ska bevisas. Överklagandenämnden kan således inte kräva att klaganden ska inkomma med ett utdrag ur *Darzhaven vestnik* eller den officiella bulgariska lydelsen, i synnerhet då handläggningsspråket vid EUIPO är engelska.

70 Den bevisning avseende nationell lagstiftning som det åligger klaganden att lägga fram ska göra det möjligt för EUIPO att korrekt och entydigt identifiera den tillämpliga lagen. Informationen rörande den tillämpliga lagstiftningen ska göra det möjligt för EUIPO att förstå och tillämpa innehållet i nämnda lagstiftning och de villkor som ska vara uppfyllda för att erhålla skydd enligt lagstiftningen, samt förstå omfattningen av densamma och göra det möjligt för sökanden att utöva sin rätt till försvar. Lagtexten i form av ett utdrag ur en officiell källa är härvid inte absolut nödvändig i dessa avseenden.

71 Det ska för det andra påpekas att det var fel av överklagandenämnden att i punkt 6 i det överklagade beslutet finna att den bestämmelse som klaganden hade angett var artikel 12.1 i lagen om varumärken och geografiska beteckningar. Klaganden citerade, såsom framgår av grunderna för överklagandet till överklagandenämnden, artikel 12.6 i nämnda lag, och preciserade därvid att det rörde sig om en ”annan” möjlighet att invända mot en registreringsansökan än den som föreskrivs i artikel 12.1 i den lagen.

72 Det var för det tredje även fel av överklagandenämnden att i punkt 8 i det överklagade beslutet finna att klaganden hade åberopat artikel 12.6 i lagen om varumärken och geografiska beteckningar för första gången i en ytterligare inlaga av den 25 mars 2014.

73 Klaganden åberopade, såsom redan har påpekats i punkt 38 ovan, nämnda bestämmelse i grunderna för överklagandet till överklagandenämnden av den 16 augusti 2013.

74 Den ytterligare inlagan är dessutom, såsom framgår av utredningen och bland annat av punkt 24 i det överklagade beslutet, daterad den 16 april och inte den 25 mars 2014.

75 Det ska för det fjärde påpekas att överklagandenämnden mot bakgrund av den bevisning som klaganden hade inkommit med inte i punkt 23 i det överklagade beslutet kunde dra den slutsatsen att icke registrerade varumärken var skyddade i Bulgarien endast om de var välkända, genom att enbart hänvisa till den förteckning över nationella bestämmelser som bifogats EUIPO:s riktlinjer. I den lydelse av artikel 12.6 i lagen om varumärken och geografiska beteckningar som klaganden inkommit med, anges nämligen inte att villkoret om att ett icke registrerat varumärke ska var välkänt måste vara uppfyllt för att innehavaren av ett sådant varumärke ska kunna invända mot registreringen av ett nytt varumärke. Den sistnämnda frågan har för övrigt inte prövats av överklagandenämnden.

76 Även om EUIPO i sina skrivelser har gjort gällande att den förteckning som bifogats dess riktlinjer inte är en ”rättskälla” och inte nödvändigtvis är uppdaterad, hänvisade överklagandenämnden till den förteckningen för att fastställa att icke registrerade varumärken var skyddade i Bulgarien endast om de var välkända. Överklagandenämnden drog den slutsatsen trots att den i punkt 23 i det överklagade beslutet fann att den bestämmelse som åberopats av klaganden nyligen hade börjat tillämpas.

77 Vad beträffar de behöriga enheterna vid EUIPO, har domstolen angett att det ankommer på dem att bedöma rättsverkan och räckvidden av den information som invändaren gett in för att styrka innehållet i den åberopade nationella rättsregeln (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 mars 2014, harmoniseringskontoret/National Lottery Commission, C-530/12 P, EU:C:2014:186, punkt 35 och där angiven rättspraxis).

78 EUIPO ska ges rätt att – så snart som tillämpning av nationell lagstiftning kan medföra att ett EU-varumärke inte kan registreras på grund av ett registreringshinder – innan invändningen mot registrering av nämnda varumärke bifalls, pröva den information som invändaren, i enlighet med vad som ankommer på denna, inkommit med för att styrka innehållet i nämnda nationella rätt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 mars 2014, harmoniseringskontoret/National Lottery Commission, C-530/12 P, EU:C:2014:186, punkt 41).

79 I de fall där EUIPO kan vara skyldig att beakta bland annat den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där den äldre rättighet som invändningen grundar sig på åtnjuter skydd, ska EUIPO på eget initiativ, på det sätt som den finner lämpligt, inhämta information avseende den berörda medlemsstatens rättsordning, om sådan information är nödvändig för att den ska kunna bedöma villkoren för tillämpning av ett relativt registreringshinder som har åberopats, och därvid bland annat bedöma om de påstådda omständigheterna verkligen har ägt rum eller bedöma förebringade handlingars bevisvärde (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 mars 2014, harmoniseringskontoret/National Lottery Commission, C-530/12 P, EU:C:2014:186, punkt 45). Skyldigheten att på eget initiativ inhämta information om nationell lagstiftning åvilar i förekommande fall EUIPO när den redan förfogar över vissa uppgifter om den nationella lagstiftningen, antingen i form av påståenden om dess innehåll eller i form av omständigheter som har anförts under förfarandets gång och påstått ha bevisvärde (dom av den 20 mars 2013, El Corte Inglés/harmoniseringskontoret – Chez Gerard (CLUB GOURMET), T-571/11, EU:T:2013:145, punkt 41).

80 Överklagandenämnden har emellertid i förevarande fall inte endast underlåtit att kontrollera huruvida den av klaganden åberopade bevisningen avseende nationell lagstiftning är relevant, utan nämnden har även valt att bortse från den genom att hänvisa till en informationskälla som i förevarande fall har visat sig vara otillförlitlig.

81 Det ålåg överklagandenämnden att utöva sin kontrollbefogenhet om nämnden i fråga om den av klaganden åberopade artikel 12.6 i lagen om varumärken och geografiska beteckningar var osäker på huruvida den citerade lydelsen var tillförlitlig, samt på hur den bestämmelsen skulle tillämpas och tolkas.

82 EUIPO borde under dessa förhållanden, och mot bakgrund av den rättspraxis som tribunalen har erinrat om i punkt 79 ovan, ha använt alla medel som är tillgängliga för EUIPO i samband med dess kontrollbefogenhet för att inhämta information om tillämplig nationell lagstiftning och göra fördjupade undersökningar avseende de åberopade nationella bestämmelsernas innehåll och räckvidd, mot bakgrund av klagandens argument. EUIPO borde ha gjort detta antingen på eget initiativ eller genom att bereda klaganden tillfälle att styrka den information avseende nationell bulgarisk rätt som åberopats vid EUIPO (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 oktober 2015, Macka, T-96/13, EU:T:2015:813, punkt 35).

83 Mot bakgrund av det ovan anförda konstaterar tribunalen följande. Överklagandenämnden kunde inte bortse från den hänvisning till artikel 12.6 i lagen om varumärken och geografiska beteckningar som klaganden gjort i grunderna för överklagandet på grund av de skäl som anges i punkt 23 i det överklagade beslutet och utan att ha utövat sin kontrollbefogenhet.

84 Följaktligen ska överklagandet bifallas och det överklagade beslutet ogiltigförklaras. Det saknas därvid skäl att pröva de andra invändningar som gjorts gällande av klaganden.

Rättegångskostnader

85 Enligt artikel 134.1 i tribunalens rättegångsregler ska tappande rättegångsdeltagare förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.

86 Klaganden har yrkat att EUIPO och intervenienten ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom EUIPO och intervenienten har tappat målet, ska klagandens yrkande bifallas. EUIPO och intervenienten ska således bära sina respektive rättegångskostnader och ersätta klagandens rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (fjärde avdelningen)

följande:

1) Det beslut som meddelades av fjärde överklagandenämnden vid Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO) den 2 juni 2014 (ärende R 1587/2013–4) ogiltigförklaras.

2) EUIPO och Kosta Iliev ska bära sina egna rättegångskostnader samt ersätta de rättegångskostnader som uppkommit för Group OOD.

Prek Labucka Kreuschitz

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 29 juni 2016.

Underskrifter